

161 1. Beh. af Forst. 1. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 162

ffede eller haabede at faae bevilget ved en yderligere Forhandling.

Sagb: Det er en Ytring af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), der foranlediger mig til at tage Ordet, og jeg maa maaffe som Indledning til, hvad jeg har at sige, gjentage en anden Ytring af ham, da han vendte sig til Thinget og sagde: „at han vilde spørge til alle Sider, om man i Finantsloven havde opdaget en eneste ny Lante?“ Jeg vil ogsaa tillade mig at spørge til alle Sider, om man i alle de senere Aar, siden det saakaldte parlamentariske Spørgsmaal blev bragt ind i Salen, nogenfinde har set, at nogen Lante, som kom fra Regjeringen, har fundet den ærede Rigsdagsmands og hans Venners Bifald. Naar det er Tilfældet, at enhver Lante, baade ny og gammel, som kommer fra Regjeringen, kun bliver gjort til Skive for de Kugler, som den ærede Rigsdagsmand og hans Venner styde ud, tror jeg ikke, han kan beklage sig over, at der ikke er nogen stor Fristelse til at komme med nye Lanter, saalange de Herrer i en vis Forstand have Magten. Men det er ikke alene Regjeringen, der er saa uheldig stillet, men vi andre Statter, der ikke høre til hans Meningsfæller, ere lige saa uheldig stillede. Jeg tror heller ikke, at der kommer en eneste Lante, hverken ny eller gammel, fra os, som kan vinde den ærede Rigsdagsmands Bifald, og dette har øjensynlig ei heller været Tilfældet med den af mig udtalte Anskuelse om de indirekte Skatter. Den er ikke saa aldeles ny; jeg veed ikke, om den skulde være det for ham, men i alt Fald er den det ikke i Verden. Min Paastand, at de indirekte Skatter ere de, der mindst trykke Befolkningen, har det ærede Medlem anset for saa urimelig, at der skulde „et upartist Medlem“ til, for at kunne fremkomme med noget Saadant. Jeg kunde rolig henstille til den ærede Forhandling, hvis Paastand der er mest urimelig, enten min, da jeg hævdede Nødtigheden af hovedsagelig gennem indirekte Skatter at tilvejebringe Statens Fornødenheder, eller hvad den ærede Rigsdagsmand antydede, da han vilde kritisere denne Beskatningsmaade. Han talte om den fattige Mand, som ved den indirekte Beskatning endog kunde blive beskattet paa sin Kaffe. Men jeg skal gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at det, hvorfor jeg holder paa den indirekte Beskatning, er, som jeg bestandig maa paastaa, fordi Befolkningen lettest bærer denne Beskatningsmaade, men ikke alene det, men ogsaa, at det er den eneste Beskatningsmaade, hvorpaa man lige

retfærdig kan mildne Trykket for dem, der i Følge Humanitetens Hensyn maa og bør skaanes. Og hvorfor jeg ydermere er imod den Slags direkte Beskatning, gennem hvilken den ærede Rigsdagsmand i de senere Aar har søgt at gjøre sine Principer gjældende, det er — og jeg beder bemærket, at, hvad jeg her ytrer vil jeg ikke anvende paa ham eller paa hans Venner, men paa deres Principer — fordi disse Principer tillade, at, hvad der skulde være i Humanitetens Interesse, anvendes mange Gange i Besleriet med Folkemasserne og politiske Agitationers Interesse. Det er Sagen, at, hvor man gjenem den direkte Beskatning vil stille den ene Samfundsklasse gunstigere end den anden, er navnlig paa Valgtribunen og paa Talerstolene, hvor man vil ophidsø Lidenskaberne. Der taler man kun i Humanitetens Navn, men ankommen paa Ministerbænken veed man, at det er umuligt at gjenneføre slige Forandringer ved de direkte Skatter, fordi man derved vilde blive ude af Stand til at tilvejebringe de Midler, som ere nødvendige til at opfylde Statens Forpligtelser. Naar Skatterne skulde paalegges direkte i det Omfang, som er nødvendig for at opfylde disse Forpligtelser, maa man gaa langt ned i Befolkningens store Masse; thi om man end tog Skilling og Hvid af de saa store Formuer, som ere her i Landet, vilde man ei dermed være i Stand til at opfylde Statens Forpligtelser. Ved den indirekte Beskatning derimod følger man et Princip, hvormed man har det i sin Magt at ramme det Overflødige, Overdaadigheden i alle Samfundsclasser, men stiller ikke Samfundsclasser imod Samfundsclasser; og jeg vil gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at, naar han ansaa det for en saa forfærdelig Brøde, at beskaffe og derved vanskeliggjøre Almuesmanden Nidelsen af Kaffe, saa er der mangen Embedsmand, endog af de saakaldte høit lønnede Embedsmænd, saa høit lønnede, at man negter dem Krav paa Rigsdagens Medfølelse, der maa negte sig Kaffe. Mange af de Classer, som man anser for saa gunstigt stillede, at der ikke her i Thinget bliver taget Hensyn til dem, maa under de stigende Prisers Tryk give Afkald paa deres Kaffe. Vil man lægge Skatterne der, hvor de bedst kunne bæres, — vil man en retfærdig Fordeling efter den virkelige Skatteevne, saa lægge man Skatterne paa Forbrugs-gjenstande; thi derved vil man finde baade dem, der leve flot, og skaan dem, der leve tarvelig, og man kan paa den Maade stille alle Classer, baade Arbeidsklassen og Embedsklassen, under ensartede Forhold i Henseende til Beskatning, hvilke